

הטיפול בהטרדות מיניות

2022

דו"ח מסכם

הטיפול בהטרדות מיניות - סיכום לשנת 2022

הטרדה מינית היא עבירה פלילית, הפרה משמעתית ועוולה אזרחית. הטרדה מינית היא בעיה של כולנו. היא איננה בעיה של נשים, או של נפגעות. הטרדה מינית בעבודה משפיעה על כל הסובבים - על הנפגעות/ כמובן, אבל גם על המנהל/ת שלו/ה, על העובדים והעובדות שמסביב ועל ההנהלה הבכירה של המשרד.

כשאנו מטפלים בתלונות על הטרדה מינית בשירות המדינה, אנו נתקלים בהשלכות שיש להטרדה המינית על מקום העבודה - על המנהל שקיבל את התלונה מהנפגעת ולא ידע איך להתמודד; על העמיתה שראתה את המנהלת מטרידה עמית שלה לעבודה, וחששה לדבר על כך, להעיר או לספר; על המנהלת הבכירה שקיבלה תלונות על תפקודה של הנפגעת בעבודה, ולא יודעת מה להכריע בעניינה, לנוכח טענותיה כי הטרדה מינית על ידי המנהל הישיר שלה, שהוא המקור לתלונות בדבר תפקודה.

כאמור הטרדה מינית פוגעת בנפגעות/ת, בסובבים ובמרקם יחסי העבודה, אך יתירה מכך, **הטרדה מינית היא פגיעה קשה בשוויון ההזדמנויות בעבודה שהוא נשמת אפה של מדינה דמוקרטית וליברלית**. מרביתם של נפגעי עבירות המין וההטרדה המינית במקומות עבודה משתייכים לקבוצות מוחלשות בחברה. בין היתר, גברים צעירים וזוטרים, חיילות, בנות שירות לאומי, נשים שאפתניות שעומדות בפני קידום בעבודה, נשים דתיות וחרדיות, נשים מהמגזר הערבי וכיו"ב בני ובנות אדם שמשתייכים לקבוצות שסובלות באופן כללי מחוסר שוויון בחברה או שמצויים ומצויות בנקודות מוחלשות או שניתנות לניצול על ידי אחרים.

לפיכך, הטרדה מינית של אותם עובדים המשתייכים לקבוצות המוחלשות, מונעת מהם השתתפות מלאה ושוויונית בשוק העבודה, וגורמת להם לעזוב את עבודתם ולעתים אף לוותר על השתלבות בשוק העבודה בכלל¹.

מרבית הפוגעים והפוגעות מגיעים מעמדה של כוח ומנצלים את הכוח שניתן להם מתוקף תפקידם כדי לקבל טובות הנאה מיניות או כדי לתת דרור ליצריהם/ המיניים כלפי מי שלא מסוגלת להתנגד להם.

השינויים החברתיים בנושא שוויון מגדרי משפיעים גם על תמונת המצב בתחום זה, לצערנו לא בכיוון של הפחתה בכמות המקרים. בשנה האחרונה טיפלו בתלונות בחשד לביצוע מעשים מגונים מצדן של עובדות - אחת מהן מנהלת בכירה, כאשר הפגיעה בוצעה דווקא כלפי עובדות אחרות, צעירות וזוטרות.

¹ במיוחד במגזרים שבהם לא נהוג שאישה יוצאת לעבוד מחוץ לביתה. פעמים רבות הגשת תלונה על הטרדה מינית תוביל אותה להיות נתונה ללחצים ואף לאילוצים להפסיק לעבוד בכלל.

שינוי זה מצביע על המניע העיקרי שבביצוע עבירות אלו - הפעלת כוח או ניצול כוח כלפי החלש. יש בכך כדי להדגיש את אופיין של עבירות המין וההטרדה המינית, שמקורן איננו באי הבנה או בחיזור כושל, כי אם בניצול כוח המשרה לרעה או מעין מפגן כוח, שמגיע לעתים לדאבוננו יחד עם שינוי המעמד מעובד/ת למנהל/ת. וכך, פעמים רבות, אל הטענות לפגיעה מינית מצטרפות טענות להתעמרות, וליחס קשה וכוחני מצד הפוגע/ת.

יחד עם זאת, עדיין באופן מובהק מרבית הפניות עוסקות בפוגעים גברים ובנפגעות נשים.

הטרדה מינית היא קודם כל התנהגות מטרידה - התנהגות חוזרת ונשנית שמפריעה לאחר ונעשית בניגוד לרצונו - בין אם מבוצעת באופן מילולי או פיזי. הטרדה מינית היא התנהגות כזו שנעשית באופן ובהקשר מיני או על רקע נטייה מינית או מגדרית. הפוגע/ת מודעים לכך שהנפגע/ת אינם מעוניינים בהתנהגות זו, או לכל הפחות אדישים לשאלת הרצון החופשי של הנפגע/ת.

מצבים אלה הופכים מורכבים וסבוכים כאשר הפוגע/ת הם בעלי מרות כלפי הנפגע/ת; יחסי מרות הוגדרו בפסיקה ככוללים כל יכולת השפעה על תנאי העסקה ותפקוד בעבודה של האחר. לא רק ממונה ישירה ועובד/ת, אלא גם מנהל/ת בכירה בתחום משאבי אנוש, מנהל/ת עקיפה, סגנית המנהל/ת, מנהל/ת בכירה אחרת במשרד וכיו"ב. במצבים אלה, היכולת של הכפיפה להביע את חוסר העניין שלהם בהתנהגות המטרידה היא קטנה מאוד אם קיימת בכלל, לכן נוצר קושי רב להבחין ברצון החופשי של הנפגע/ת בהתנהגות. ואזי העובדה שהכפיפה לא הביעה חוסר עניין בהתנהגות המטרידה מצד בעל/ת המרות, אין בה כדי להכשיר את ההתנהגות המטרידה. ישנם אף מצבים שבהם הנפגע/ת יתנהגו כמי שמסכימים להתנהגות המטרידה, מתוך החשש שלהם לפגיעה בהם בעבודה.

לכן, על בעל/ת מרות, ולמעשה כל אדם בתפקיד בכיר בשירות המדינה, להיזהר ולהקפיד יותר בבחינת הרצון החופשי של הכפופים למרותם, בבואם לרקום מערכת יחסים רומנטית או מינית, ואף כזו שכוללת התייחסויות מיניות (מחמאות על מראה הגוף, התייחסויות לגוף, שיתוף על אודות חיי המין, התבדחויות בנושאים מיניים וכיו"ב). באופן כללי, ניתן לומר שהדבר איננו רצוי או ראוי במערכת יחסית בין ממונים לכפופים בשירות המדינה².

אנו באגף המשמעת עושים מאמצים כבירים ליתן מענה ולטפל בכל הפניות בתחום זה, שגם השנה חלה עליה נוספת בכמותן.

² ובכל מקרה, עובדים שיש ביניהם יחסי מרות בעבודה ומקיימים קשר רומנטי/מיני בהסכמה מלאה, חופשית ומרצון של שני הצדדים - צריכים לדווח לממונים עליהם על קיומו של הקשר, על מנת להפריד בין יחסי המרות ביניהם, כדי למנוע פגיעה בעבודתם והמצאות במצב של ניגוד עניינים. המשך קיומו של הקשר, ללא דיווח, מהווה עבירת משמעת.

ההחלטה על אופן הטיפול בפנייה בתחום זה נעשית תוך יומיים-שלושה (ממועד קבלת כל המידע הנדרש לצורך ההחלטה); הטיפול בתיקים שמגיעים לאחר קיומה של חקירה משמעתית באגף בכיר חקירות משמעת, מתועדפים קודם לתיקים שעוסקים בעבירות משמעת אחרות; השנה התמקצעו עוד תובעים ותובעות בטיפול בתיקי הטרדות מיניות.

יחד עם זאת, חרף המאמצים ולנוכח חוסר משמעותי במשאבי כוח אדם באגף, עדיין הטיפול בתיקים שבוצעה בהם חקירה, איננו מהיר ויעיל מספיק ודורש שיפור רב. הנושא הובא בפני הנהלת הנציבות, שנעתרה לבקשתנו לפעול כדי לחזק ולהוסיף משאבים לאגף. שינוי זה עתיד להתרחש בשנה הקרובה. אנו מקווים ומצפים כי התוספת המבורכת בכוח אדם לכשתגיע, תוביל לשיפור משמעותי במהירות וביעילות הטיפול בתיקים.

לכל עובדת ועובד בשירות המדינה הרואים עצמם נפגעים מהטרדה מינית יש כתובת קרובה ונוחה לפנייה - במסגרת מערך הממונות על השוויון המגדרי הייחודי בשירות המדינה. אנו באגף המשמעת משמשים גורם מנחה ומלווה לממונות בטיפולן בדיווחים על הטרדות מיניות - עו"ד אודליה נועה דוידי, הממונה על תחום הטרדות המיניות באגף, אחראית על קבלת התלונות, סיווגן, החלטה באשר לאופן הטיפול בהן והוצאת הנחיות לגורמים הרלוונטיים. יחד איתה, עוה"ד רועי גול ועוה"ד סיון איצקוביץ' עוסקים גם הם במלאכה מורכבת ורגישה זו. במקביל, תובעים נוספים מטפלים בתיקים בתחום. כל זאת במטרה להעניק טיפול מיטבי לתיקים אלה.

כל דיווח שמגיע לידיעתה של הממונה מדווח לאגפנו, תוך שמירה על דיסקרטיות מרבית. ההחלטה על אופן הטיפול בדיווח מתקבלת לאחר קבלת עמדת הנפגע/ת. אין אנו כופים על נפגע/ת השתתפות בהליך שאינו מוסכם עליהם, או חשיפת זהותם בפני גורמים אחרים בניגוד לרצונם.

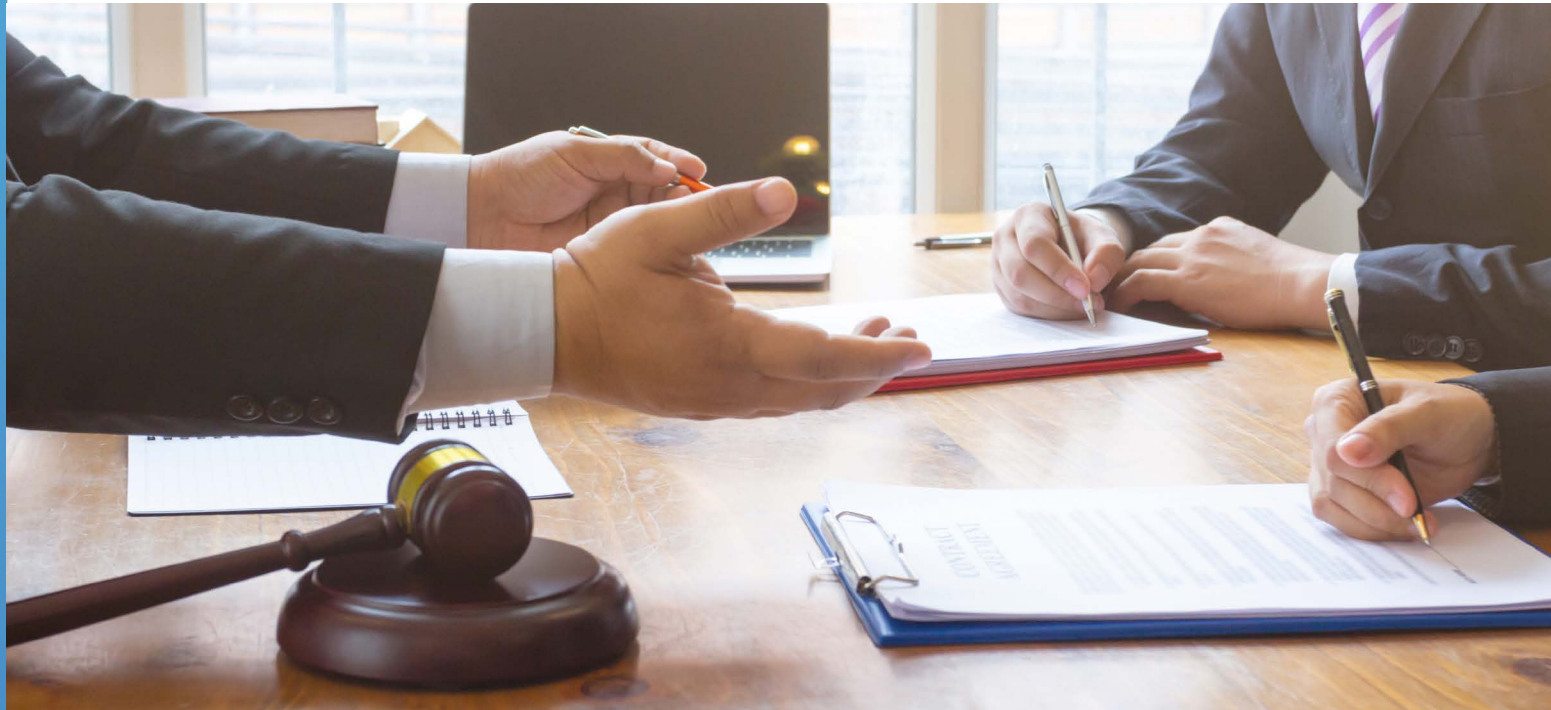
הוראות התקנון למניעת הטרדה מינית המותאם לשירות המדינה והוראות התקשי"ר מטילות חובה על כל מנהל/ת לדווח על כל חשד לאירוע של הטרדה מינית שמגיע לידיעתו/ה, גם אם הנפגע/ת אינם מעוניינים בכך. הדיווח חייב להתבצע אל הממונה על השוויון המגדרי במשרד או אל האגף לשוויון מגדרי בנציבות או ישירות אל אגף המשמעת בנציבות, וחל איסור לדווח לכל גורם אחר.

כן חל איסור לעדכן את הנילון בנושא וממילא חל איסור לקיים כל בירור של העניין, ללא הנחיה מפורשת של אגף המשמעת.

במטרה לסייע לנפגעי העבירה בתחום רגיש זה, אנו ממשיכים ביישומו של הנוהל בדבר זכות היידוע וזכות הערר בתיקי הטרדה מינית בהליך המשמעותי. את הנוהל ניתן למצוא באתר נציבות שירות המדינה - פורסם ביום 23.5.16.³

ניתן להגיש תלונה באמצעות פניה לממונה על השוויון המגדרי במשרד או באמצעות פנייה אלינו לכתובת הדוא"ל של האגף: [.mishmaat@csc.gov.il](mailto:mishmaat@csc.gov.il)

³ <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/notification-right-sexual-harassment/he/notification-right-sexual-harassment.pdf>

מעשים מגונים בכוח והטרדות העמדנו לדין רנטגנאי ראשי שביצע שורה של מעשים מיניות מצד רנטגנאי ראשי מגונים והטרדות מיניות כלפי חמש עובדות הכפופות כלפי עובדות הכפופות למרותו למרותו, לאורך שנים, וכן הטריד אחת מהן ביחס לעדותה.

באישום הראשון יוחס לעובד שנהג להציע לעובדת א' הצעות מיניות חוזרות ונשנות, תוך ניצול יחסי המרות, וכן העיר לה הערות מיניות חוזרות ונשנות, תוך ניצול יחסי המרות שלו כלפיה, וכן שביצע בה מעשים מגונים בשני אירועים (במהלכם גם התבטא כלפיה באופן מיני) - באירוע אחד, במקום העבודה, תפס את פניה בשתי ידיו נישק אותה והחדיר לשונו לפיה, תוך הפעלת כוח ובניגוד לרצונה; באירוע שני, בסמוך לאחר האירוע הראשון, הסיע אותה ברכבו לשדה מרוחק וחשך בסמוך לבית עלמין ושם שוב תפס את פניה בשתי ידיו, נישק אותה והחדיר לשונו לפיה, תוך הפעלת כוח ובניגוד לרצונה, וכן נגע באזורים אינטימיים בגופה, נגע בעצמו באיבר מינו וכן לקח את ידה ושם אותה על איבר מינו מעל בגדיו. כל זאת בניגוד לרצונה, לשם גריוו המיני ותוך ניצול יחסי המרות שלו כלפיה.

באישום השני יוחס לעובד שנהג לגעת בגופה של העובדת ב' כאשר היו בחדר סגור וביחידות, וכן לספר לה על אודות מערכות יחסים שלו מחוץ לנישואין ובנוגע לניסיון המיני שלו. וכן מיוחס לו שביצע

בה מעשים מגונים בשתי הזדמנויות - במקום העבודה, כאשר בשעת לילה מאוחרת הזמין אותה לשתות איתו יין מבקבוק שהביא ואז תפס את פניה בשתי ידיו, נישק אותה בפיה בניגוד לרצונה ולשם גירוי המיני וניסה להחדיר לשונו לפיה, אך ב' סגרה את פיה בחוזקה ומנעה זאת ממנו. בסמוך לאחר מכן, ב' עזבה את המקום והעובד הלך אחריה ושוב תפס את פניה בשתי ידיו, נישק אותה בפיה בניגוד לרצונה ולשם גירוי המיני וניסה להחדיר לשונו לפיה, אך ב' סגרה את פיה בחוזקה ומנעה זאת ממנו.

באישום השלישי יוחס לעובד שנהג להעיר לעובדת ג' הערות מיניות על גופה ועל המראה החיצוני שלה, וכן שנהג לנעוץ מבטים באזורים אינטימיים בגופה. כן יוחס לעובד שהציע ל-ג' לערוך לה בדיקת אולטרה-סאונד של השד שלה, שנזקקה לה לצורך רפואי, ועל אף שסירבה, חזר והציע לה שילווח אותה לבדיקה. כן יוחס לעובד שפגש ב-ג' מחוץ למחלקה, והציע ללוות אותה, הצטרף אליה לנסיעה במעלית ושם אחז בראשה בשתי ידיו וניסה לנשקה על פיה בכוח, בניגוד לרצונה ולשם גירוי המיני. ג' הדפה אותו ויצאה מהמעלית.

באישום הרביעי יוחס לעובד שנהג לבצע מעשים מגונים בעובדת ד', באמצעות כך שבמהלך נסיעות משותפות ברכבו נגע ברגלה ממושכות באזור הירך בניגוד לרצונה ולשם גירוי המיני. כן יוחס לו שבמועד אחר, נצמד אליה מאחור, תוך שמצמיד את איבר מינו לישבנה, בניגוד לרצונה ולשם גירוי המיני. וכן שבשתי הזדמנויות נתן לה שטר של 100 ₪ על ידי כך שהכניס את השטר לכיס האחורי שבמכנסיה.

באישום החמישי יוחס לעובד שנהג לחבק את העובדת ה' ממושכות, להצמיד אותה אליו כשפניו מול פניה, ובחלק מהפעמים הניח ידו על מותנה. כן יוחס לו שבהזדמנויות אחרות משך אותה אליו, חיבק אותה מהצד והניח ידו על מותנה וזרועה ואמר לעובד ו' (גם הוא מועסק בכפיפות לעובד), שלא יפריע לה לעבוד. כן יוחס לעובד כי התבטא כלפי ה' ו-ו' באופן משפיל ומבזה כאשר צעק עליהם בנוכחות עובדים ומטופלים: "תיסגרו בחדר, תזיין אותה, אבל זה יהיה בהסכמה".

באישום השישי יוחס לעובד שהטריד את העובדת א' בקשר לעדותה, לאחר שנודע לו שהעידה נגדו בחקירה המשמעתית בנציבות, על ידי כך שהזמין אותה לחדרו מספר פעמים ושוחח איתה על החקירה נגדו, ואף הקליט חלק מהשיחות. באחת השיחות אמר לה: "הפנייה בעניינים האלה לנציבות מבחינתי זה גזר דין מוות".

במסגרת הסדר טיעון הודה העובד בכל מה שיוחס לו בתובענה והורשע על ידי בית הדין למשמעת, שהשית עליו את אמצעי המשמעת הבאים: פיטורים לאלתר; פסילה לצמיתות לשירות המדינה, כך שלא יקבל כל גימלה עד הגיעו לגיל 67 שנים; פסילה לצמיתות למשרד הבריאות ונזיפה חמורה.⁴

[התיק נוהל על ידי עו"ד רועי גול]

מעשה מגונה והתנהגות העמדנו לדין דוור, לאחר שהתלונה שהוגשה נגדו למשטרה נסגרה, בגין בלתי הולמת מצד דוור כלפי אזרחית הולמת מצד דוור כלפי אזרחית וכלפי עובדת דואר. באישום הראשון יוחס לעובד שנכנס לרכבה של האזרחית, אותה הכיר מעבודתו כמחלק דואר בבית העסק השייך למשפחתה, ובמהלך ישיבתו ברכבה ביצע בה מעשה מגונה כאשר נישק אותה על שפתיה, בניגוד לרצונה וללא הסכמתה, ולשם גירוי המיני.

באישום השני יוחס לעובד שבעת שפגש עובדת דואר בבנין מגוריה, כאשר הגיע לשם לצורך ביצוע תפקידו בחלוקת דואר, נכנס עמה למעלית, ותוך כדי השהות במעלית נישק אותה פעמיים בלחייה ועזב את המקום.

העובד היה מועבר מתפקיד בהחלטת נציב שירות המדינה לאורך ההליכים נגדו. בסיומו של הליך הוכחות הורשע העובד על ידי ביה"ד למשמעת באופן מלא בכל המיוחס לו בשני האישומים בתובענה.

בית הדין למשמעת השית על העובד את אמצעי המשמעת הבאים: העברה לצמיתות לתפקיד אשר אינו כולל ממשק עם לקוחות, הורדה בשתי דרגות למשך שנתיים, הפקעת משכורת קובעת אחת, ונזיפה חמורה.⁵

העובד ערער על פסק הדין לבית המשפט המחוזי, שדחה את ערעורו על הכרעת הדין וקיבל באופן חלקי את ערעורו על גזר הדין באופן שקצב את תקופת ההעברה לתפקיד אשר אינו כולל ממשק עם לקוחות לתקופה של שנתיים בלבד.

[התיק נוהל על ידי עו"ד אנסטסיה (אסיה) שפרנובסקי]

⁴ בד"מ 69/21 נש"מ נ' שמעון מנדל

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h69-21/he/h69-21.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g69-21/he/g69-21.pdf>

⁵ בד"מ 19/19 נש"מ נגד ליאור אבן; עב"י 60153-05-22 ליאור אבן נ' נש"מ

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h111-19/he/h111.19.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g111-19/he/g111.19.pdf>

הטרדה מינית מילולית מצד מנהל העמדנו לדין מנהל מחלקת הסעים ולקוחות גדולים **מחלקת הסעים בדואר ישראל** במרחב ירושלים של חברת דואר ישראל שהטריד **כלפי מנהל בכיר אחר בדואר** מינית את א', מנהל בכיר בדואר וכן התבטא באופן בלתי הולם כלפי עובדים אחרים. בתובענה יוחס לעובד שבמהלך פגישה במשרדו של א', ביולי 2020, אמר לעובד אחר תוך שמתקרב אל פניו: "מי אתה בכלל, לא עושה לך חשבון". בהמשך לכך, פנה אל א' והתבטא כלפיו בהתבטאות מבזה ומשפילה ביחס למיניותו: "יא זבל, יא בן זונה, אני אזיין אותך, הומו, אתה מוצץ לג' בשירותים אני אוריד את ג' שיספר שהיית נותן לו למצוץ לך ואתה מזיין אותנו בתחת... יא מזדיין בתחת". בהמשך לכך, העובד יצא מהחדר תוך שהוא ממשיך לגדף ולקלל. נתקל שוב בעובד האחר, והחל לצעוק לעברו. עובד נוסף שהיה במקום, ניגש להרגיע את העובד שבתגובה נופף בידיו וצעק לעברו של העובד הנוסף שהוא "פינצ'ר" ו"מריונטה".

בית הדין הרשיע את העובד שפרש משירות המדינה בינתיים, בכל מה שיוחס לו בתובענה, על בסיס הודאתו של העובד בתובענה, והשית עליו אמצעי משמעת מוסכמים של **פסילה לשירות המדינה ל-7 שנים, פסילה לחברת הדואר ל-10 שנים ונזיפה חמורה**.⁶

[התיק נוהל על ידי עו"ד רפאל שנקולבסקי]

מורה שהטריד מינית תלמידה העמדנו לדין משמעת, במסגרת הסדר מותנה, **בת 12 ושיבש מהלכי משפט** מורה שהטריד מינית תלמידה בת 12 ושיבש מהלכי משפט. המורה התכתב עם תלמידתו בת ה-12 והפנה אליה התייחסויות חוזרות ונשנות המתמקדות במיניותה. זאת באופן יומיומי ובמשך שלושה וחצי חודשים, לעתים גם בשעות הלילה המאוחרות. בין היתר כתב לה: "שלא יחשבו שיש בינינו רומן"; "עכשיו גרמת לי לחשוב עלייך... אוהבת שאני חושב עלייך?... אוי מאמי. את שובבה"; "... טוב שלא אמרו שאת עושה איתי סקס"; "ברור לך שאת מיוחדת?? ... אם רק היית בת 18..חחח";

⁶ בד"מ 16/22 נש"מ נ' יורם דהן

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h16-22/he/h16.22.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g16-22/he/g16.22.pdf>

"כשאת רואה אותי במצלמה, את נהנית לראות אותי. נכון?"; "לא סתם עשית לי 'לייק', התגעגעת אליי? ... מתוקה ... התגעגעת לשיחות איתי? ... מה עוד? את יודעת שאת יכולה לרשום מה שאת רוצה, כי את מוחקת את השיחות בכל מקרה"; "שוב, את יודעת שזה לא מקובל ... ואת אוהבת להתכתב איתי? ... את יודעת שזה רק בינינו מאמי.. כן? ... מבטיחה? תגידי אני מבטיחה ... אפשר לסמוך עלייך מאמי?"; "נראה לי שהתגעגעת ... תהיי החלטית..". אז.. התגעגעת? ... תעני ב'כן' ו'לא' ... היית רוצה לראות אותי? ... את רוצה לבוא לראות אותי? .. יופי. ככה תעני. תהיי החלטית ... את רוצה לראות אותי? אז עכשיו תרשמי .."; "אם אני שואל אם ברור, את עונה 'כן, ברור'. אם אני שואל אם מובן, את עונה 'כן, מובן' יש?"; "יפה. את ממושמעת. ... נכון? את תעשי מה שאני אומר?".

בנוסף, יצר המורה סימן מוסכם עם התלמידה באמצעותו יוכל להיפגש עמה ביחידות - כאשר אחד מהם יגע או יגרד באפו, יהווה הדבר סימן לכך שהאחד רוצה לדבר עם השנייה בנפרד מיתר הילדים. הגם שבפועל לא נעשה בסימן שימוש.

במהלך ההתכתבות החלה התלמידה לחוש אי נעימות ולחץ מהקשר עם המורה וניסתה להתחמק מההתכתבויות עמו, אך ללא הועיל. היא חששה שאם תפסיק להשיב לו, או תאמר לו באופן מפורש להפסיק, הוא יכעס ויפגע בה במסגרת הלימודים. התלמידה חששה שביכולתו של המורה, מחנך הכיתה, לפעול כאוות נפשו, ואף להביא להוצאתה מבית הספר. המורה דאג למחוק באופן תדיר את התכתבויותיו עם התלמידה וכן שב ודרש ממנה בכתב, עשרות פעמים למחוק את התכתבויותיהם ונהג לשאול אותה אם מחקה. כאשר התחילו להיווצר בקיעים בחומות ההסתרה שבנה המורה וכן לאחר שתלמידה אחרת ג' נחשפה לתכתובות ואיימה עליו כי תדווח למשטרה, הורה המורה לתלמידה ולאימה לחזור מההאשמות כלפיו ולכתוב לו הודעת התנצלות. בהמשך וידא שהתלמידה לא תשמור על קשר עם ג'.

בית הדין למשמעת הרשיע את הנאשם בכל מה שיוחס לו, בהתאם להודאתו, והשית עליו אמצעי משמעת מוסכמים של **פיטורים לאלתר, פסילה לצמיתות למשרד החינוך, פסילה לשירות המדינה למשך 5 שנים ונזיפה חמורה**.

במסגרת הטעוניהם לעונש הובהר על ידינו כי אנו רואים בחומרה רבה את מעשיו של המורה, אשר

מתוקף תפקידו אמון על חינוך הדור הבא, על הקניית ערכים ומצופה ממנו לשמש דוגמא, מופת ומודל לחיקוי עבור התלמידים. המורה חטא באופן הבוטה ביותר לשליחותו ולתפקידו. מעשיו החמורים אשר מעוררים סלידה ושאת נפש בכל אדם, נעשו באופן שיטתי ומתוחכם תוך ניצול תפקידו, מעמדו והיותו בר סמכא עבור הקטינה. מעשיו הרעים של הנאשם, נעשו תחת אצטלה של טובת הקטינה ובמסווה של סיוע לה.

[התיק נוהל על ידי עו"ד תמר פודם והמתמחה מר רועי ודעי]

אח מוסמך שביצע מעשים העמדנו לדין אח שהועסק במחלקה פנימית גריאטרית במרכז הרפואי לגליל **מגנים באחות עמיתה לעבודה** מערבי, בגין ביצוע מעשים מגונים חמורים באחות ממחלקה אחרת בבית **בבית חולים בצפון הארץ** החולים. ביולי 2018, שובץ העובד לתגבור במשמרת לילה במחלקה בה עבדה הנפגעת. לא הייתה ביניהם היכרות קודמת. במהלך המשמרת נגע הנאשם באיבריה האינטימיים של הנפגעת במספר הזדמנויות, בניגוד לרצונה וחרף התנגדותה הנחרצת, לשם גירוי המיני. הנאשם המשיך במעשיו הנלוזים לאורך המשמרת, נגע בעצמו בנוכחות הנפגעת ואף כפה עליה לגעת באיבריו האינטימיים, כל זאת בניגוד לרצונה וחרף התנגדותה הנחרצת ולשם גירוי המיני. ובסוף המשמרת, אף ניסה להראות לה סרט פורנוגרפי בטלפון שלו.

לאחר ניהול הליך הוכחות ממושך, במסגרתו הכחיש הנאשם את המיוחס לו באופן כמעט גורף, קבע בית הדין למשמעת כי גרסתה של הנפגעת אמינה בעיניו ודחה את גרסתו של הנאשם לקרות האירועים. חרף זאת, הכריע בית הדין כי מעשיו של הנאשם אינם עולים כדי עבירה של מעשים מגונים או הטרדה מינית, והרשיע אותו בעבירת משמעת של התנהגות בלתי הולמת בלבד.

בית הדין השית עליו אמצעי משמעת של פיטורים לאלתר, פסילה לשירות המדינה ולמשרד הבריאות למשך 3 שנים ונזיפה חמורה.

המדינה ערערה על פסק דינו של בית הדין למשמעת, וגם הנאשם ערער. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור הנאשם וקיבל את ערעור המדינה במלואו. וכך קבעה בפסק הדין, כב' השופטת אילת דגן:

"הבחינה אם היתה הסכמה או לא אינה מה הרגיש או רצה להרגיש טאהא אלא האם היתה הסכמה למעשים מצד המתלוננת... אם מאמינים למתלוננת שאמרה למשיב לחדול והביעה את חוסר הסכמתה, אין זה משנה מה הוא ציפה וכיצד פעל בצל "יצריו המיניים". המילה לא רוצה ו/או הדיפה

אין לה פרשנות אחרת זולת דרישה להפסיק להטרידה. ... עבירת מעשה מגונה מתגבשת במקרה שבו לא ניתנה הסכמה של קורבן העבירה למעשה מכאן שהיה על טאהא לקבל אישור מפורש של המתלוננת למעשים ואין חולק על כך שבשום שלב המתלוננת לא נתנה לו אישור לגעת באיזה שהוא מאבריה האינטימיים. ההפך הוא הנכון, תגובותיה שידרו התנגדות ברורה. ... הלכה היא כי חוסר הסכמה יכול לבוא לידי ביטוי במילים או בהתנהגות ולא חייבת להתבטא בהתנגדות פיזית בצעקות או בבכי".

בית המשפט המחוזי החמיר את עונשו של הנאשם והשית עליו בנוסף פסילה לשירות המדינה למשך 10 שנים .

כמו כן השית על הנאשם תשלום הוצאות משפט למדינה על סך 15,000 ₪ (בשל העובדה שערער גם הוא על פסק הדין).

[התיק נוהל על ידי התובע עו"ד רועי גול]

אח שהטריד מינית בת שירות העמדנו לדין אח שהועסק בחדר ניתוחי לב במרכז הרפואי **לאומי בבית חולים במרכז הארץ** ע"ש אידית וולפסון, בגין הטרדתה המינית של בת שירות לאומי ששירתה בבית החולים. טרם החלו להישמע ההוכחות בתיק, הגענו להסדר טיעון עם הנאשם, לפיו הוא יודה בתובענה מתוקנת, יורשע על ידי ביה"ד למשמעת ויושתו עליו אמצעי משמעת מוסכמים.

הנאשם, יליד שנת 1972, הודה בכך שביום 14.8.2019 הציע למתלוננת, ילידת שנת 2000, שהיה זה יומה האחרון בשירות הלאומי בבית החולים, להיכנס לחדר הניתוח ולצפות בניתוח לב והיא נענתה בחיוב להצעתו. במהלך הניתוח, הנאשם הביא למתלוננת הדום לעמוד עליו, עמד בסמוך אליה והחזיק את ידה תוך שהוא מוודא שהיא רואה את הניתוח היטב. בשלב מסוים ובמהלך הניתוח המתלוננת אמרה לנאשם כי היא רוצה לצאת מהניתוח ובתגובה אמר לה הנאשם: "לא, אל תלכי, תישארי איתי". המתלוננת יצאה מחדר הניתוח והנאשם יצא בעקבותיה.

הנאשם הציע לה שוקולד ושניהם נכנסו יחד לחדר המנוחה הסמוך. מיד כשנכנסו לחדר המנוחה הנאשם סגר את הדלת ואז חיבק את המתלוננת, שחיבקה אותו חזרה. בסמוך לכך, אחז הנאשם בסנטרה של המתלוננת וקירב את פיו לפיה בכדי לנשקה בשפתיה בניגוד לרצונה. בתגובה המתלוננת הסיטה את ראשה, הדפה את הנאשם ממנה והתרחקה. מיד ובסמוך לכך הנאשם שוב חיבק את המתלוננת, אחז בסנטר שלה וקירב את פיו לפיה בכדי לנשקה בשפתיה, כל זאת בניגוד לרצונה.

בתגובה למעשיו, המתלוננת הסיטה את ראשה, דחפה את הנאשם ואמרה לו "די". בהמשך לאמור, הנאשם ביקש מהמתלוננת שתישאר עוד קצת, היא השיבה לו שהיא רוצה לחזור לביתה, ואז הנאשם חיבק אותה שוב, אמר שהוא יתגעגע אליה ונתן לה שוקולד.

בית הדין למשמעת הרשיע את הנאשם בכל מה שיוחס לו, בהתאם להודאתו, והשית עליו אמצעי משמעת מוסכמים של פטורים לאלתר, פסילה לשירות המדינה, לרבות למשרד הבריאות למשך 5 שנים ונזיפה חמורה.⁹

[התיק נוהל על ידי התובעת עו"ד שירה שלמייב]

⁹ בד"מ 70/21 נש"מ נגד מנסור עלא

להכרעת הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/h70-21/he/h70-21.pdf>

לגזר הדין: <https://www.gov.il/BlobFolder/legalinfo/g70-21/he/g70-21.pdf>

נתונים מספריים מהשנה החולפת

בשנת 2022 התקבלו באגף המשמעת 424 פניות בנושאים של הטרדות מיניות ועבירות מין, הוגשו 17 תובענות לבית הדין למשמעת⁸, והסתיים הטיפול ב- 235 תיקים.

גם בשנת 2022 חלה עלייה משמעותית בכמות הפניות אלינו בתחום זה - עלייה נוספת של 35% (בשנת 2021 נתקבלו 314 פניות), שמצטרפת לעלייה בשנים הקודמות בהיקפים דומים. כמות זו בהכרח אינה משקפת את ההיקף האמתי של התופעה בשירות המדינה. יחד עם זאת, אנו מברכים על העלייה בכמות הפניות אלינו, שמצביעה לדעתנו על עלייה מתמשכת באמון הציבור - העובדים ומקבלי השירות, במערך המטפל בפניות - הממונות במשרדים ובגופים השונים, אגף חקירות משמעת ואגף המשמעת.

אנו פועלים כל העת, יחד עם האגף לשוויון מגדרי, במטרה להעלות את המודעות להטרדות מיניות ולאפשרויות הטיפול בהן וכן במטרה להעלות את כמות הפניות אלינו.

כן ביצענו בשנת 2021 וביתר שאת בשנת 2022 מהלך של ייעול במענה לפניות שהן ברף נמוך של ההטרדה המינית, באופן שהוביל לירידה משמעותית בזמן הטיפול בפניות אלו.

יחד עם זאת, לנוכח הגידול המתמשך בכמות הפניות אלינו, שלא לווה בשינוי הולם בהיקף משאבי כוח האדם באגף המשמעת ובאגף החקירות, נפגעת עוד ועוד יכולתנו לטפל בזמן ראוי בתיקים בהם מתנהלת חקירה ונבחנים לאחר מכן על ידי תובע/ת.

בברכה,

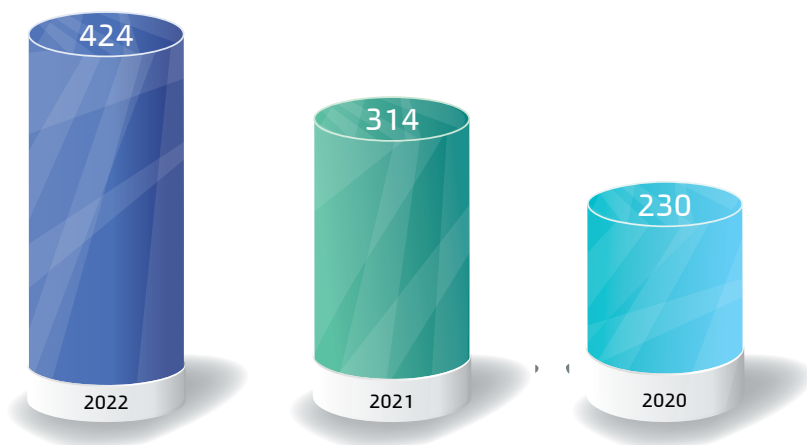
גיא דוד, עו"ד
מנהל אגף בכיר משמעת

יפית איצקוביץ', עו"ד
סגנית מנהל אגף בכיר משמעת

⁸ לעומת 18 תובענות שהוגשו בשנת 2021

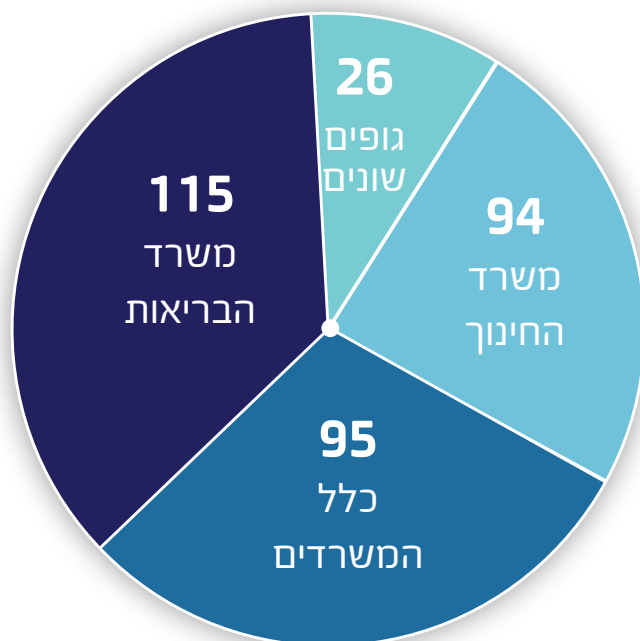
סך הפניות בתחום הטרדות מיניות (ועבירות מין), בהשוואה לשנים קודמות

פניות בנושא הטרדות מיניות

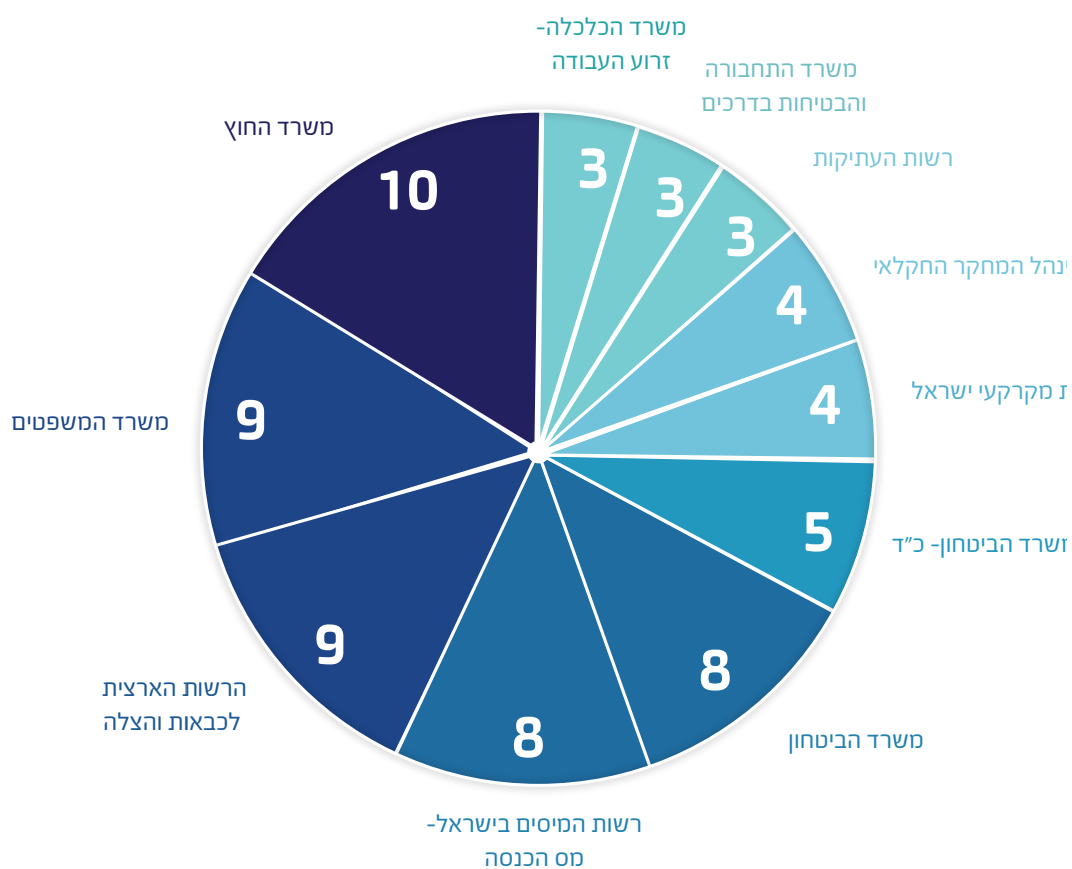

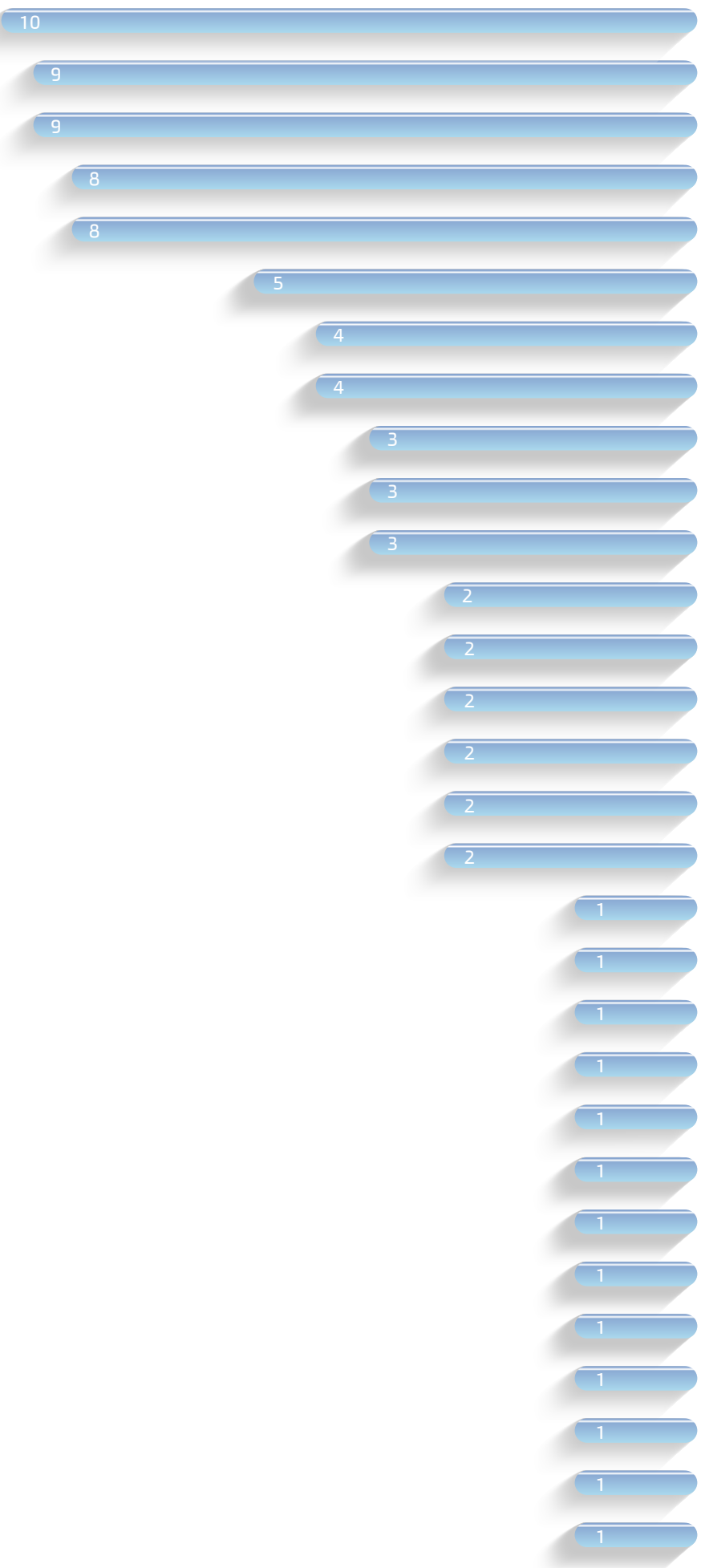
סך הפניות בתחום הטרדות מיניות (ועבירות מין) לשנת 2022 לפי משרדים

פילוח משרד הבריאות, משרד החינוך, וגופים שונים ובהשוואה אל מול כלל המשרדים

פילוח לפי משרדים, למעט משרד הבריאות, החינוך וגופים שונים

משרד החוץ
 משרד המשפטים
 הרשות הארצית לכבאית והצלה
 רשות המיסים בישראל- מס הכנסה
 משרד הביטחון
 משרד הביטחון- כ"ד
 רשות מקרקעי ישראל
 מינהל המחקר החקלאי
 רשות העתיקות
 משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
 משרד הכלכלה- זרוע העבודה
 רשות האכיפה והגביה
 קמ"ג
 משרד ראש הממשלה
 משרד הרווחה והביטחון החברתי
 המשרד לשירותי דת
 בתי דין רבניים
 רשות המיסים בישראל- מכס ומע"מ
 רשות המיסים בישראל
 רשות האוכלוסין וההגירה
 משרד לשיוויון חברתי
 משרד לענייני דתות
 משרד הפנים
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 משרד הבינוי והשיכון
 משרד האנרגיה
 מערך הסייבר הלאומי
 כנסת
 חדשנות מדט וטכנו' תרבות וספורט
 השירותים הווטרינריים
 הרשות לשוק ההון
 הנהלת בתי המשפט
 בית הנשיא

סך הפניות בתחום הטרדות מיניות (ועבירות מין) בחלוקה לפי משרדים -

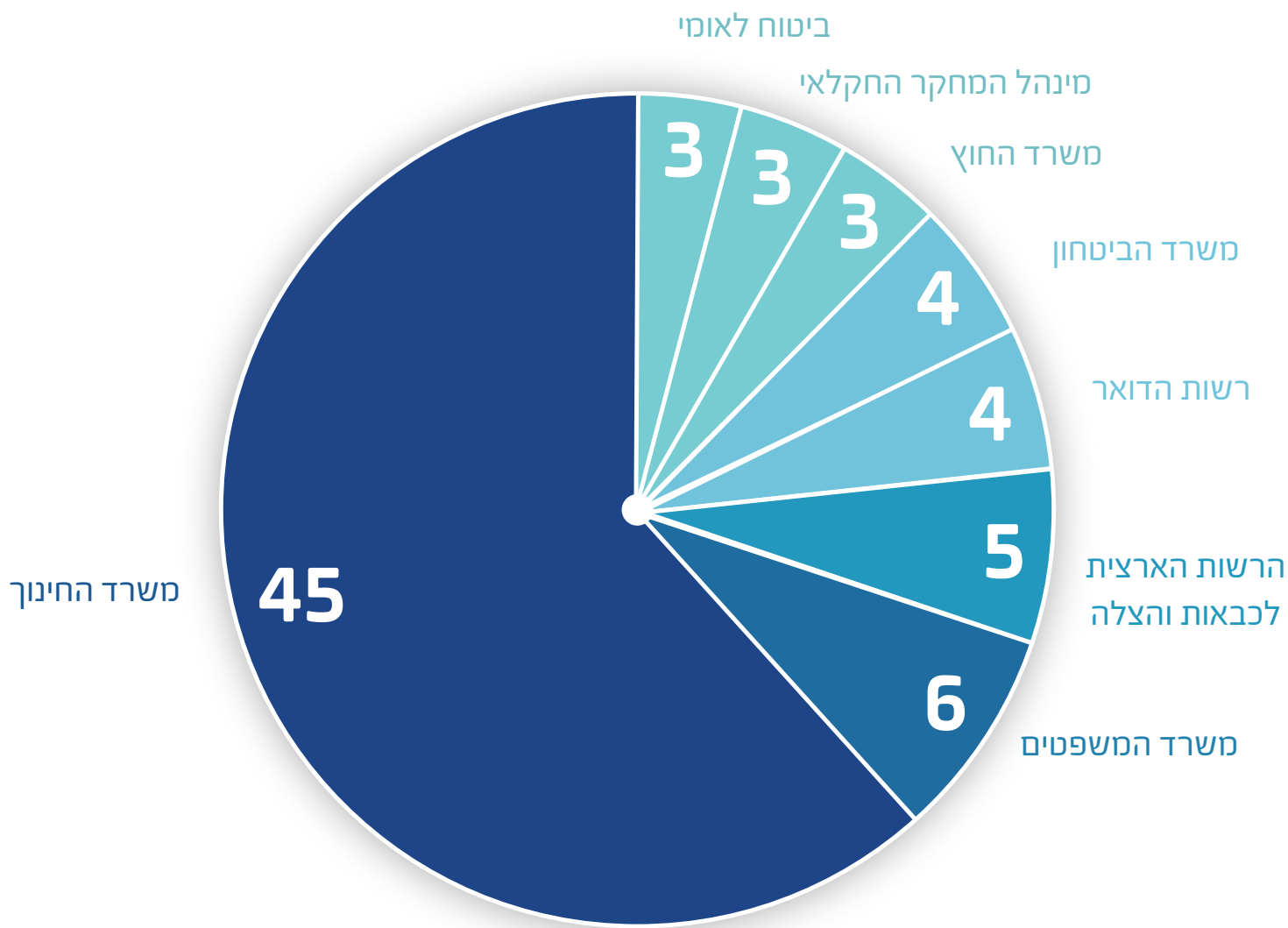
השוואה לשנים קודמות

2022	2021	2020	משרד
3	3	4	ביטוח לאומי
1	0	1	בית הנשיא
0	1	1	הלמ"ס
0	0	0	המכון הגיאולוגי
1	2	1	הנהלת בתי המשפט
9	5	3	כבאות והצלה
0	0	0	השירות המטאורולוגי
1	2	0	השירותים הווטרינריים
1	1	0	הכנסת
4	0	0	מנהל המחקר החקלאי
0	0	0	המכון הביולוגי
0	0	1	ממ"ג
0	0	0	משמר הכנסת
0	2	1	משרד האוצר
8	13	8	משרד הביטחון
5	1	0	משרד הביטחון - כ"ד
1	0	2	משרד הבינוי והשיכון
10	8	6	משרד החוץ
0	0	0	משרד התיירות
115	90	60	משרד הבריאות
94	72	57	משרד החינוך
1	1	0	משרד החקלאות
3	1	0	משרד הכלכלה
9	3	5	משרד המשפטים
0	0	0	משרד העלייה והקליטה
1	0	0	משרד הפנים

5	5	1	תאגיד השידור הציבורי
2	1	5	משרד הרווחה
3	1	0	משרד התחבורה
0	0	1	המשרד לביטחון פנים
1	0	0	המשרד לשוויון חברתי
2	2	1	משרד רוה"מ
0	0	0	נתיב
2	2	2	קמ"ג
1	2	0	רשות האוכלוסין וההגירה
2	1	0	המשרד לשירותי דת
2	0	2	רשות האכיפה והגבייה
5	6	5	רשות הדואר
10	7	5	רשות המיסים
0	0	2	הרשות לשיקום האסיר
0	0	1	מועצה מקומית
0	0	0	משרד רוה"מ - ת"א
3	2	3	רשות העתיקות
0	0	0	רשות התחרות
7	1	1	רשות שדות התעופה
1	1	2	שירות התעסוקה
5	3	0	רשות הטבע והגנים
0	2	0	שירות בתי הסוהר
4	1	0	רשות המקרקעין
1	1	0	מערך הסייבר הלאומי
1	1	0	רשות שוק ההון
0	1	0	המרכז למיפוי ישראל
0	1	0	הרשות לאכיפה במקרקעין
1	1	1	משרד אחר
2	0	0	בתי דין רבניים
1	0	0	חדשנות מדע וטכנו' תרבות וספורט
1	0	0	משרד האנרגיה
1	0	0	משרד לענייני דתות
330	247	182	סה"כ

- ההתפלגות אינה כוללת פניות נוספות שאינן משויכות למשרדים, שהתקבלו ונרשמו בנפרד, כגון: עובדים שאינם עובדי מדינה, פניות שלא ניתן לאתר את זהות הנילון וכד'.

התפלגות לפי משרדים - למעט משרד הבריאות

45

6

5

4

4

3

3

3

2

2

2

2

2

2

2

2

2

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

משרד החינוך

משרד המשפטים

הרשות הארצית לכבאית והצלה

רשות הדואר

משרד הביטחון

משרד החוץ

מינהל המחקר החקלאי

ביטוח לאומי

רשות העתיקות

רשות המיסים בישראל-מכס ומע"מ

משרד ראש הממשלה

משרד הרווחה והביטחון החברתי

משרד הכלכלה- זרוע העבודה

משרד אחר

כנסת

השירותים הווטרינריים

הנהלת בתי המשפט

שירות התעסוקה

רשות שדה תעופה

רשות התחרות

רשות המיסים בישראל-מס הכנסה

רשות הטבע והגנים

רשות האכיפה והגבייה

רשות האוכלוסין וההגירה

רוה"ם ת"א

משרד לשיוויון חברתי

משרד לביטחון הפנים

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

משרד הכלכלה

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

מנהל לחינוך התישבותי ועליית נוער

השירות המטאורולוגי

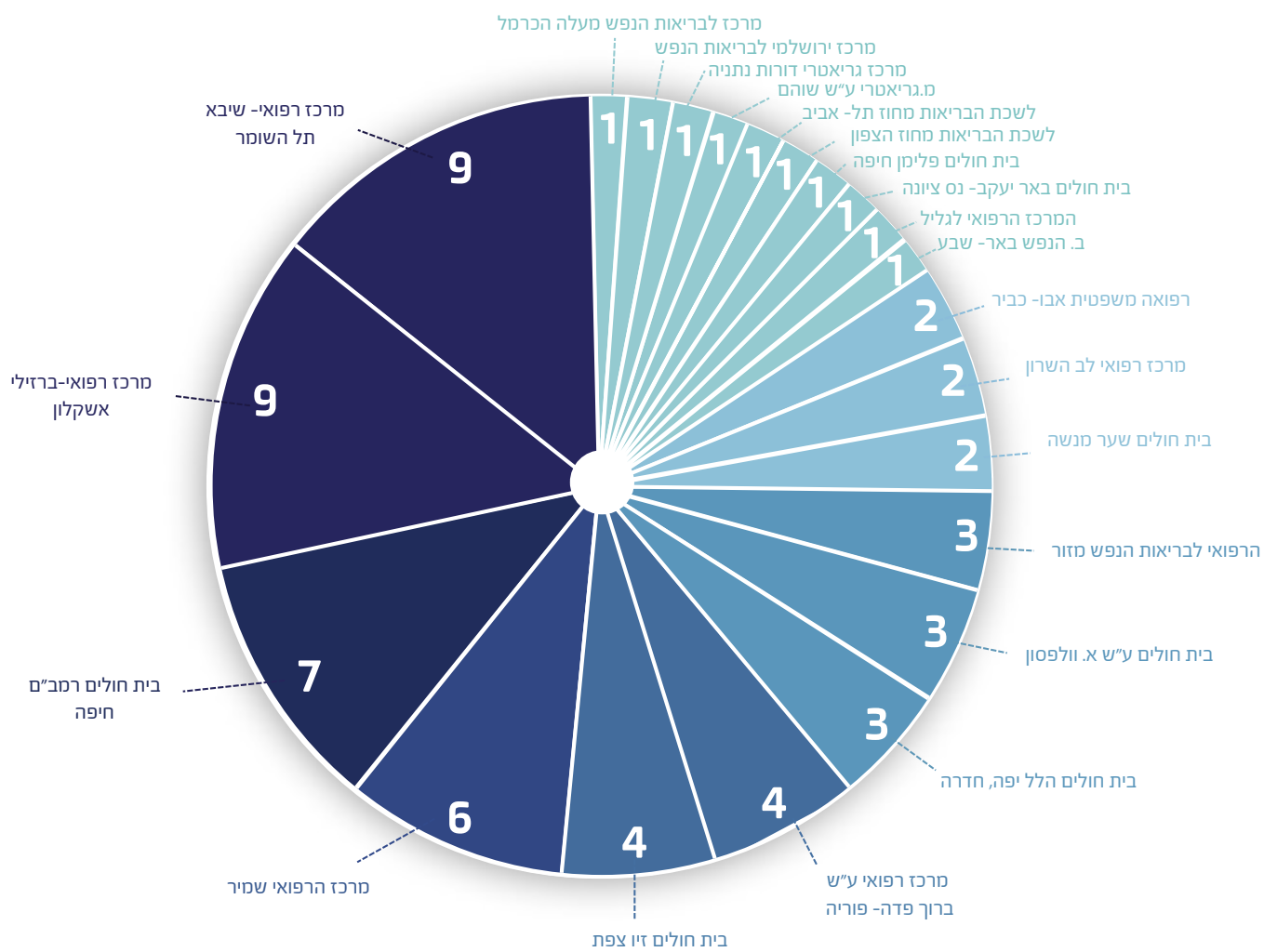
הרשות לשוק ההון

משרד לשירותי דת

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

בתי דין רבניים

ההתפלגות במשרד הבריאות:

פירוט תיקים שהטיפול בהם הסתיים לפי משרד

שם המשרד	כמות
ב. הנפש באר שבע	1
ביטוח לאומי	3
בית חולים באר יעקב - נס ציונה	1
בית חולים הלל יפה חדרה	3
בית חולים זיו צפת	4
בית חולים ע"ש א. וולפסון	3
בית חולים פלימן חיפה	1
בית חולים רמב"ם חיפה	7
בית חולים שער מנשה	2
בתי דין רבניים	1
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	1
המרכז הרפואי לגליל	1
המרכז הרפואי שמיר	6
המשרד לשירותי דת	1
הנהלת בתי המשפט	2
הרשות הארצית לכבאות והצלה	5
הרשות לשוק ההון	1
השירות המטאורולוגי	1
השירותים הווטרינריים	2
כנסת	2
לשכת הבריאות מחוז צפון	1
לשכת הבריאות מחוז תל אביב	1
מ. גריאטרי ע"ש שוהם	1
מנהל המחקר החקלאי	3
מנהל לחינוך התיישבותי ועליית הנוער	1
מרכז גריאטרי דורות נתניה	1
מרכז הרפואי לבריאות הנפש מזר	3
מרכז ירושלמי לבריאות הנפש	1
מרכז לבריאות הנפש מעלה הכרמל	1
מרכז רפואי "לב השרון"	2
מרכז רפואי ברזילי אשקלון	9
מרכז רפואי ע"ש ברוך פדה-פוריה	4
מרכז רפואי שיבא תל-השומר	9

2	משרד אחר
4	משרד הביטחון
3	משרד החוץ
45	משרד החינוך
1	משרד החקלאות ופיתוח הכפר
1	משרד הכלכלה
2	משרד הכלכלה - זרוע העבודה
6	משרד המשפטים
2	משרד הרווחה והביטחון החברתי
1	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
1	משרד לביטחון פנים
1	משרד לשוויון חברתי
2	משרד ראש הממשלה
1	רוה"ם ת"א
2	רפואה משפטית אבו-כביר
1	רשות האוכלוסין וההגירה
1	רשות האכיפה והגבייה
4	רשות הדואר
1	רשות הטבע והגנים
2	רשות המיסים בישראל - מכס ומע"מ
1	רשות המיסים בישראל - מס הכנסה
2	רשות העתיקות
1	רשות התחרות
1	רשות שדות התעופה
1	שירות התעסוקה